

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	تحلیل فقهی تربیتی استقاده از شبکه های اجتماعی در فضای مجازی
موضوع نشست	فضای مجازی
سخنران	حجت الاسلام دکتر شبانی
دبیر علمی	آقای حیدرزاده
زبان ارائه	انگلیسی
زمان برگزاری	10 بهمن 1401
مکان برگزاری	تحت وب
تعداد شرکت کنندگان	<u>17 نفر آنلاین</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/p27he7fa5o5z/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

تحلیل فقهی تربیتی استفاده از شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی

این نشست علمی در تاریخ 10 بهمن ماه 1401 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی برگزار گردید. در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی ارائه می‌گردد:

استاد محترم در ابتدا مقدمه ای را با این توضیحات بیان کردند که شبکه‌های اجتماعی مجازی از جمله امور نوپدیدی است که بر ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی افراد در سطح بین‌الملل تأثیرگذار بوده و در آینده نقش به‌مراتب مهم‌تری خواهد داشت. از یکسو با استناد به ادله حرمت استفاده از کتب ضالّه، حرمت اشاعه فحشا و کذب، حرمت افساد فی الارض، قاعده نفی سیل و قاعده وجوب دفع ضرر محتمل می‌توان به حرمت استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی حکم کرد؛ اما در مقابل با رد ادله حرمت و استناد به ادله دال بر ضرورت اهتمام به امور مسلمین، ضرورت امر به معروف و نهی از منکر و قاعده نفی عسرو حرج، به حلیت و جواز استفاده از شبکه‌های اجتماعی می‌شود حکم کرد. در این نشست با تحلیل دقیق ادله و سیر در منابع فقهی دانسته شد که فضای مجازی در واقع ابزار و بستری است با قابلیت استفاده سودمند و زیانبار که امکان استفاده زیانبار از آن موجب ممنوعیت استفاده از آن به‌طور کلی نیست. همچنین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی فی‌نفسه مجاز است، خصوصاً بر کسانی که توانایی استفاده صحیح از این ابزار کارآمد را دارند، واجب است که از این بستر برای تحکیم، تبلیغ و ترویج معارف دینی و ارزش‌های انقلاب اسلامی استفاده نمایند؛ ولیکن اگر استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی موجب اضلال، اشاعه فحشا و کذب، القای در مفسده یا تقویت دشمنان اسلام گردد، استفاده از آن جایز نبوده و حکومت اسلامی موظف به رصد و فیلتر کردن هدفمند آنهاست.

مهمترین محورهای که در نشست فوق مورد بررسی واقع گردید:

- ویژگی‌های فضای مجازی
- آثار مثبت و منفی شبکه‌های اجتماعی
- بررسی مبانی فقهی استفاده از شبکه‌های اجتماعی
- ادله حرمت و عدم جواز استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی
- ادله مشروعیت و جواز استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی

استاد محترم در پایان به جمع بندی و نتیجه از بحث را بیان کردند که:

1. فضای مجازی در واقع ابزار و بستری است که مجال را برای انتخاب هریک از دو راه سعادت و شقاوت بسیار سریع و گسترده ساخته است؛ به عبارتی هم فرصتی است بسیار بزرگ و درعین حال تهدیدی است بسیار جدی.

2. شبکه‌های اجتماعی و به‌طور کلی فضای مجازی، قابلیت استفاده سودمند و زیان‌بار را دارد و امکان استفاده زیان‌بار از آن موجب ممنوعیت استفاده از آن به‌طور کلی نیست؛ بلکه باید با معیار قرار دادن مبانی شرعی، همه سود و زیان‌های موجود یا ممکن حین استفاده از این شبکه‌ها را ملاحظه و به‌صورت تفصیلی حکم به حرمت یا حرمت نمود.

3. حکم استفاده از شبکه اجتماعی و به‌تبع آن وظیفه هر یک از نهادهای اجتماعی (فرد، خانواده، جامعه و حکومت) بر حسب ویژگی، اهداف، شرایط و امکانات آنها متفاوت است و چنانچه برخی از آنها وظیفه خود را انجام ندهند، وظیفه از دوش دیگران برداشته نمی‌شود.

4. فقها و مراجع عظام تقلید با تمسک به همین مبانی و ادله، استفاده از شبکه‌های اجتماعی را فی‌نفسه مجاز دانسته‌اند، خصوصاً اگر در جهت تحکیم، تبلیغ و ترویج معارف دینی استفاده شود؛ ولیکن اگر استفاده از شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی موجب اضلال، اشاعه فحشا و کذب، القای در مفسده، تقویت دشمنان اسلام گردد، استفاده از آن جایز نبوده و حکومت اسلامی موظف است جامعه را در قبال تهدیدات بالقوه حفظ نموده و با فیلتر کردن هدفمند آنها، شبکه‌های اجتماعی غیرمجاز را رصد و مسدود نماید. همچنین بر کسانی که توانایی و تسلط بر استفاده صحیح از این ابزار کارآمد را دارند واجب است که از آنها برای تبلیغ دین و ارزش‌های انقلاب اسلامی و تبیین مبانی حکومت دینی استفاده نموده و آنها را به انسان‌های در جستجوی حقیقت برسانند.

در پایان ایشان به سوالات مخاطبین آنلاین پاسخ‌های لازم را ارائه کردند.

هفدهمین پیش نشست
the seventeenth pre-conference

همایش بین المللی فقه و تربیت

دانشگاه مجازی جامعه المصطفی العالمیه
با همکاری دبیرخانه همایش بین المللی فقه و تربیت جامعه المصطفی العالمیه خراسان برگزار می کند:

تحلیل فقهی تربیتی استفاده از شبکه های اجتماعی در فضای مجازی

Educational jurisprudential analysis of using social networks in Cyberspace

سخنران

حجت الاسلام والمسلمین

دکتر شیبانی

دبیر علمی نشست

آقای حیدرزاده

زمان و مکان
دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱ ساعت ۱۰ تا ۱۱:۳۰
خیابان مدرس، ساختمان ستاد، طبقه پنجم
گروه علمی مدرسه علوم انسانی برادران

جلسه همزمان بصورت مجازی هم برگزار خواهد شد:
<https://Live.mou.ir/research>

فقرت تربیت

همایش بین المللی

محور ویژه همایش
فقه و تربیت؛ فضای مجازی

چاپ آثار برتر در مجموعه مقالات همایش
چاپ آثار حائز امتیاز در نشریات علمی، پژوهشی

محورهای همایش

۴. تحلیل تربیتی موضوعات و ابواب فقهی
- حجاب و پوشش
 - امر به معروف و نهی از منکر
 - حکومت و ولایت فقیه
 - خمس و زکات
 - ازدواج و طلاق
 - تجارت
 - تغذیه

۳. تعامل فقه و تربیت
- تعامل فقه و تربیت عبادی
 - تعامل فقه و تربیت اخلاقی
 - تعامل فقه و تربیت اعتقادی
 - تعامل فقه و تربیت سیاسی
 - تعامل فقه و تربیت اجتماعی
 - تعامل فقه و تربیت خانوادگی
 - تعامل فقه و تربیت اقتصادی
 - تعامل فقه و تربیت عقلانی
 - تعامل فقه و تربیت عاطفی
 - تعامل فقه و تربیت جنسی
 - جسمانی (تغذیه، بهداشت، ورزش)

۱. پیشینه و سیر تحول مطالعات فقه و تربیت
- تاریخچه و سیر تحول
 - مآخذ شناسی مطالعات فقه و تربیت
 - اهداف و ضرورت پرداختن به مطالعات فقه و تربیت
 - آسیب شناسی مطالعات فقه و تربیت
 - جریان شناسی مطالعات فقه و تربیت
 - مطالعات آینده پژوهی در حوزه فقه و تربیت

۲. ظرفیت های تربیتی فقه
- نقش فقه در مبانی اصول تربیت
 - نقش فقه در اهداف تربیت
 - نقش فقه در مراحل تربیت
 - نقش فقه در روش های تربیت
 - نقش فقه در عوامل و موانع تربیت

تمدید نهایی
مهلت ارسال چکیده: ۱۰ اسفندماه ۱۴۰۱
مهلت ارسال مقالات: ۲۰ فروردین ۱۴۰۲
زمان برگزاری افتتاحیه: ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۲
زمان برگزاری اختتامیه: ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۲

برگزاری: ۱۴۰۱/۰۷/۲۱
ارسال مقالات: ۱۴۰۱/۰۵/۳۰
دبیرخانه همایش:
۰۵۱-۳۳۶۹۴۱۱۰ - ۰۵۱-۳۳۶۹۴۱۱۴
داخلی: ۱۱۹
ثبت نام و ارسال مقالات:
[Http://hamayesh.miu.ac.ir/tarbiyt/fa](http://hamayesh.miu.ac.ir/tarbiyt/fa)
j.e.co1400@gmail.com

کانال همایش بین المللی فقه و تربیت
<http://eitaa.com/hamayesht1401>

Educational jurisprudential analysis .pdf

presentation of some secondary titles make the use of virtual networks not only permissible, but also obligatory. Below we mention some of these evidences.

1- Verses calling others to Islam

One of the most important concerns of families, educators, cultural officials and society rulers is to transfer their accepted values to the next generations and also to promote their values to other groups and societies. Also, Islam, as a universal religion and a comprehensive religion, has allowed its followers to interact with the followers of other religions so that they may be guided and turn to Islam and monotheism. The Holy Quran invites people to Islam in many verses and in different ways.

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يُلْحَدَ بِهَذَا إِلَهُنَا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَاتِلُوا أَشْهَادَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾

Say: "O people of the book, let's stand on the word that is the same between us and you, that we worship none but God, and we do not associate anything with Him, and some of us do not take others as gods instead of God." So if they object [to this proposal], say: "Be witness that we are Muslims [not you]." (Al-Imran: 64).

In today's world, any type of modern facilities and tools, including virtual space, can be used to promote religion. The importance of propagandizing religion in the virtual space is much greater than the pulpit media and the space of the mosque due to the scope and speed of content transmission; Therefore, a group of scholars who are proficient in cyber space should enter this space to propagate religion and in this case they can have a greater impact on users. Of course, it is clear that the most effective advertising method is practical advertising and advertising with deeds and behavior, which will be more favorable if it is combined with verbal advertising.

2- Verses indicating the recommendation of humans to walk on earth

Video (1)

Chat 6 (Everyone)

Rezaie Qurban Ali: voice is problem

12492 مجتبیٰ خبری: voice good

Ali Jaravi: the quality of is very clear and thanks for that ...

Ali Jaravi: voice *

12492 مجتبیٰ خبری: hello

Rezaie Qurban Ali: good

Ali Jaravi: it will be better if M. shabani can cover his hole face ... sorry to say ...

Ali Jaravi: PLZ ... zoom the camera ... thank you

Ali Jaravi: NEXT PAGES ... Please ...

Mehran Ebrahimi:

Attendees (15)

m.sh

Hosts (2)

- pajoheh Department
- pajoheh Department 2

Presenters (2)

- Heydarzadeh
- m.sh

Participants (11)

- 12492 مجتبیٰ خبری
- Ali Jaravi
- Bazgosh
- ebrahimi
- fakhar

0:29:30/0:59:22

Educational jurisprudential analysis .pdf

the shoulders of others.

4. Adhering to the same principles and evidence, the jurists and great authorities of taqlid have allowed the use of social networks in itself, especially if it is used for the purpose of consolidating, propagating and promoting religious teachings; however, if the use of social networks and virtual space causes errors, spreads prostitution and falsehood, induces corruption, strengthens the enemies of Islam, then its use is not permissible and the Islamic government is obliged to protect the society against potential threats and by purposefully filtering them. Monitor and block unauthorized social networks. Also, it is obligatory for those who have the ability and mastery of using these efficient tools to use them to propagate the religion and values of the Islamic Revolution and to explain the foundations of the religious government and to convey them to the people who are searching for the truth.

9

Resources

1. Holy Quran

Video (1)

Chat 6 (Everyone)

Ali Jaravi: the quality of is very clear and thanks for that ...

Ali Jaravi: voice *

12492 مجتبیٰ خبری: hello

Rezaie Qurban Ali: good

Ali Jaravi: it will be better if M. shabani can cover his hole face ... sorry to say ...

Ali Jaravi: PLZ ... zoom the camera ... thank you

Ali Jaravi: NEXT PAGES ... Please ...

Mehran Ebrahimi:

Heydarzadeh: if participants have questions can ask

Attendees (15)

Active Speakers

Hosts (2)

- pajoheh Department
- pajoheh Department 2

Presenters (2)

- Heydarzadeh
- m.sh

Participants (11)

- 12492 مجتبیٰ خبری
- Ali Jaravi
- Bazgosh
- ebrahimi
- fakhar

0:42:48/0:59:22

1401 بهمن 10 - قیباایس - Adobe Connect

Educational jurisprudential analysis .pdf

the two ways of happiness and misery very fast and wide; In other words, it is a very big opportunity and at the same time it is a very serious threat.

2. Social networks and virtual space in general can be used beneficially and harmfully, and the possibility of harmful use does not mean that it is forbidden to use it in general. Rather, it is necessary to consider all existing or possible profits and losses while using these networks, and decide in detail whether it is lawful or sacred.

3. The verdict of using the social network and accordingly the duty of each social institution (individual, family, society and government) is different according to their characteristics, goals, conditions and facilities, and if some of them do not fulfill their duty, the duty is not removed from the shoulders of others.

4. Adhering to the same principles and evidence, the jurists and great authorities of taqlid have allowed the use of social networks in itself, especially if it is used for the purpose of consolidating, propagating and promoting religious teachings; however, if the use of social networks and virtual space causes errors, spreads prostitution and falsehood, induces corruption, strengthens the enemies of Islam, then its use is not permissible and the Islamic government is obliged to protect the society against potential threats and by purposefully filtering them. Monitor and block unauthorized social networks. Also, it is obligatory for those who have the ability and mastery of using these efficient tools to use them to propagate the religion and values of the Islamic Revolution and to explain the foundations of the religious government and to convey them to the people who are searching for the truth.

9

Video (2)

m.sh Heydarzadeh

Chat 6 (Everyone)

cover his hole face ... sorry to say ...

Ali Jaravi: PLZ ... zoom the camera ... thank you

Ali Jaravi: NEXT PAGES ... Please ...

Mehran Ebrahimi:

Heydarzadeh: if participants have questions can ask

guest: sorry, youre voice isnt clear

Ali Jaravi: Q: how to deal with social media according to our children ?

Ali Jaravi: thank you ...

guest: do you have any suggestion to reduce Cyberspace violence against woman?

Attendees (17)

Active Speakers

Hosts (2)

- pajohesh Department
- pajohesh Department 2

Presenters (2)

- Heydarzadeh
- m.sh

Participants (13)

- 11481 محمد رحمانی
- 12492 علی محمدی
- 51249 سید زاده علی
- Ali Jaravi
- Bazgozha

0:53:32/0:59:22

